

02.1-02

СХВАЛЕНО
на засіданні
педагогічної ради
(протокол №1
від 31.08.2023)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи
31.08.2023

Наталія ВАКУЛЕНКО

Освітня програма
Комунального закладу освіти
«Спеціалізована школа №115»
Дніпровської міської ради
на 2023/2024 навчальний рік
(1-4 класи)

Загальні положення освітньої програми закладу освіти І ступеня

Освітня програма Комунального закладу освіти «Спеціалізована школа №115» Дніпровської міської ради І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту» «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688), наказів Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження Типової освітньої програми для 1-2х класів НУШ», від 12.08.2022 №743 «Про затвердження Типової освітньої програми для 3-4х класів НУШ».

Освітня програма початкової освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Освітню програму початкової школи складено:

для 3-А, 4-А класу - за Типовим навчальним планом для навчальних закладів І ступеня з українською мовою навчання, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 р. № 140, додаток 2;

для 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-Б, 4-Б, 4-В класів – за Типовим навчальним планом початкової школи для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743, розробленим під керівництвом Р.Б.Шияна, додаток 2).

У 2023/2024 навчальному році для освітнього процесу у 1-4 класах обрано Типову освітню програму закладу загальної середньої освіти, розроблену під керівництвом Шияна Р.Б. Зміст цієї типової освітньої програми має потенціал для формування ключових компетентностей, враховано інтегрований характер компетентності, реалізацію внутрішньопредметних, міжпредметних зв'язків, раціонально розподілено навчальні години на вивчення окремих предметів за освітніми галузями.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 3;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту; - наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Спільними для всіх компетентностей першого рівня повної загальної середньої освіти є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма школи I ступеня, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, що прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;

- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу освіти І ступеня (далі – навчальний план).

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну, в якій передбачено індивідуальні консультації для учнів.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (української мови, іноземної мови, інформатики) відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток»,

«Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

змістово-інформаційних,
операційно-діяльнісних,
організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей для 1-4 класів, які працюватимуть за НУШ

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовна освіта (українська мова та література;)
- Іншомовна освіта
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька
- Фізкультурна

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУ
«ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» (3-А, 4-А класи)

Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти, що працюють за Проектом, розроблено на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту початкової освіти.

У Навчальному плані використано надану Державним стандартом початкової освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1–4 класи — 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (2–4 класи — 3 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1 класи — 3 год/тижд.; 2–4 класи — 4 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1–4 класи — 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі — через навчальні предмети «Фізична культура» (1–4 класи — 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, практичної спрямованості.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізації в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістовно-інформаційних, операційно - діяльнісних і організаційно-методичних, що сприяє посиленню пізнавального інтересу учнів до навчання і підвищенню рівня їхньої загальної культури, систематизації навчального матеріалу, формуванню наукового світогляду.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

До ключових компетентностей належать:

- вільне володіння державною мовою;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, технічних технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість і фінансова грамотність.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються у різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, уроки з навчанням одних учнів іншими, інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

У процесі навчання учнів початкової школи також впроваджуються:

- проєктні технології;
- технології візуалізації;
- методи критичного мислення;
- методи кооперативного навчання;
- здоров'язберезувальні технології;

- інтегроване навчання.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–4-х класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

У 1-4 му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень.

Навчальні досягнення учнів 3-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Комунального закладу освіти «Спеціалізована школа № 115»

Дніпровської міської ради

на 2023/2024 навчальний рік

I ступінь

1-4 класи – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 р. № 743/22

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
	1-А	1-Б	2-А	2-Б	3-Б	4-Б	4-В
Українська мова	5	5	5	5	5	5	5
Іноземна мова (англійська)	2	2	3	3	3	3	3
Математика	3	3	3	3	4	4	4
Я досліджую світ*	7	7	8	8	7	7	7
Інформатика	-	-	-	-	1	1	1
Мистецтво	2	2	2	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
Разом	19+3	19+3	21+3	21+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	1	1	1
Індивідуальні консультації (35 год.)	1	1	1	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	20	20	22	22	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових	23	23	25	25	26	26	26

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Комунального закладу освіти «Спеціалізована школа № 115»

Дніпровської міської ради

на 2023/2024 навчальний рік

I ступінь

3-А, 4-А клас за Типовим навчальним планом для навчальних закладів I ступеня з українською мовою навчання, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 р. № 140, додаток 2

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класі	Кількість годин на тиждень у класі
		3-А	4-А
Мовно і літературна	Українська мова	6	6
	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	4	4
Мовно-літературна, Математична, Природничка, Соціальна і здоров'язберезувальна, Громадянська та історична, Технологічна, Фізкультурна, Мистецька	Я пізнаю світ	8+1	8+1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
Усього		23+3	23+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

	Назва навчальної програми (для 1-4 класів НУШ)
1.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Шияна Р.Б., наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743
	Назва навчальної програми (для 3-А, 4-А класу «Інтелект України»)
2.	Освітня програма початкової школи НПП «Інтелект України»